

IN MEMORIAM CORNELIU UNGUREANU

În timpul când Politehnica timișoreană traversează anul cu numărul 100 al existenței sale, profesorul Corneliu Ungureanu (1929-2012) ar fi împlinit, dacă trăia, 90 de ani. Nu ne propunem să enumerăm manualele universitare și tratatele publicate, de unul singur sau în colaborare, la Editura Didactică și Pedagogică, la Editura Tehnică sau la Editura Politehnica; nu scriem despre cercetarea științifică aplicativă sau fundamentală, nici despre numeroasele contracte cu unități industriale, laboratoarele didactice, standurile de încercare și omologare de care distinsul profesor s-a ocupat; nu vom numi premiile și ordinele cu care acest dascăl al Politehnicii a fost distins de Ministerul Învățământului, de Societatea pentru Termotehnică sau de Consiliul de Stat al României și Academia Română; ținem sub tăcere și funcțiile administrative ocupate de profesorul Ungureanu în structura Facultății de Mecanică a Politehnicii și Catedra de specialitate, la nivelul Societății Române a Termotehnicienilor, sau ca secretar științific al Comisiei de coordonare a cercetării științifice din regiunea Banat. Astfel de informații au fost comunicate în spațiul public, cu diferite prilejuri (de exemplu prin revista „Univers Ingineresc“, nr.1/2009, când profesorul împlinea 80 de ani) și nu ar fi noutăți pentru cei din domeniul tehnic. Pe de altă parte, printr-o înșiruire de termeni tehnici am risca să întărim percepția comună că oamenii de știință și tehnică nu trăiesc ci „funcționează“ pe bază de roți dințate și tranzistoare iar sufletul lor este un fel de abur emanat de felurite mașinării termice. În realitate, cei care se frământă pentru cunoaștere științifică și realizare tehnică sunt tot făpturi ale Domnului și trăiesc ca orice om. De aceea, evocarea noastră este centrată pe *Omul* care a fost profesorul Cornel Ungureanu.

Nu cred în zodii, horoscoape, datul în bobi, ghicitul în cărți și altele ca acestea. Nu împărtășesc nici părerea că numele care ți s-a dat la naștere, ți-a pecetluit destinul. Dar cred în „Doamna Șansă“ și în surprinzătoarea întâmplare.

Astfel, cred că, în cazul profesorului nostru, *numele* reflectă foarte bine *omul*. Bunăoară, numele de familie sugerează, în ritm de baladă, o rădăcină ardelenescă („*unu-i moldovean, unu-i ungurean și altu-i vrâncean*“). Într-adevăr, am aflat că străbunicul dânsului dinspre tată fusese cioban trăitor în Țara Făgărașului sau în Țara Bârsei – depresiuni marcate de cursul mijlociu al Oltului. Dând timpul în urmă cu trei generații, am ajuns într-o perioadă zbuciumată a relațiilor interetnice din Ardeal, când strămoșii noștri transilvăneni erau puși, în batjocură, să cânte „*Deșteaptă-te române*“ în fața unui improvizat pluton de execuție. Ca urmare, ciobanul „*ungurean*“, pe nume Plăieșu, a trecut cu mioarele lui Carpații și s-a stabilit într-un deal din marginea târgului Câmpulung-Muscel. Abia după aflarea acestei istorii de

familie, am înțeles emoția și tonul solemn cu care profesorul Corneliu Ungureanu, cu aride preocupări tehnice, rostea, la soroace, poezia „Oltul“ de O. Goga. Rememora soarta celor din neamul lui, care s-au „înfrățit“ cu Oltul în timpul „*Când domni vicleni jurau pe spadă / Să sfarme sfânta noastră lege.*“ Râul părea să fi avut aceeași suferință cu românul: „*Te-a-ncins cu lanțuri împăratul. / Ca unda ta strivită gemem / Și noi tovarășii tăi buni, / Iar dene-om prăpădi cu toții, / Tu, Oltule, să ne răzbuni!*“ Poetul arată în ce fel poate râul să răzbune un neam năpăstuit: „*Să verși păgân potop de ape / Pe șesul holdelor de aur; / Să piară glia care poartă / Înstrăinatul nost' tezaur.*“ Tumultuosului curs de apă i se cerea mai mult chiar, anume să faciliteze strămutarea întregului neam, cu vii și morți: „*Țărâna trupurilor noastre / S-o scurmide unde ne-ngropară / Și să-ți aduni apele toate / Să ne mutăm în altă țară!*“ Așa cum s-a mutat ciobanul Plăieșu în Țara Românească, unde eticheta de „*ungurean*“ i-a devenit nume, deși cătunul pe care l-a întemeiat se numește și astăzi „*Plăieși*“. Descendent al ciobanului strămutat, profesorul Corneliu Ungureanu s-a manifestat ca român ortodox iubitor de țară și neam, care nu omitea să arboreze steagul tricolor în zile cu semnificație națională. Dar, în pofida istoriei familiale, sau poate tocmai datorită ei, niciodată n-a oropsit pe cineva pe motiv că ar fi de alt neam sau ar împărtăși altă credință religioasă sau *origine*.

Întâmplarea face că și numele de botez, Cornel, devenit exclusiv în acte Corneliu, se potrivește cu dascălul nostru. Este un prenume cu origini latine, sugerat de *corn* (lat. *cornus*), acel arbore nu prea înalt dar cu lemnul foarte dens și rezistent. (Dintre celebrii purtători antici ai numelui sugerat de *corn* îl putem aminti pe generalul Cornelius Fuscus - mort la Tapae în încercarea de altoire a filonului dacic cu element roman - sau virtuoasa Cornelia - mama Grachilor). Dacă nu este falnic precum stejarul (alt copac de esență tare), cornul este chiar mai consistent decât acesta și, în plus, are fructul comestibil – prețuita coarnă, roșie și acrișoară. Tot astfel, profesorul Cornel Ungureanu avea un bun simț și o modestie înnăscute, purtându-se ușor adus de spate de parcă i-ar fi fost jenă că a crescut prea înalt. O natură semeață și găunoasă ar fi profitat de înălțime pentru a-și flutura capul, trecând cu privirea peste oamenii întâlniți. Profesorul Ungureanu saluta cu deferență, descoperindu-și la nevoie capul, într-un gest, care chiar cu ani în urmă se vedea rar, iar acum este de neînchipuit. Muncind cu seriozitate, prin competență și conștiinciozitate, Cornel Ungureanu a împlinit o viață rodnică, fiind considerat de cunoscători „*creator de școală în domeniile Termotehnicii și Termoenergeticii*“. Desigur, profesorul nu s-ar fi proiectat vreodată pe sine în postura unui creator de școală; a considerat doar că și-a adus „*un modest aport*“ în domeniu și că s-a străduit să onoreze profesiunea de dascăl. Și nu omitea referirea la magistrul său, „*regretatul prof. dr. doc. ing. Ioan Vlădea*“, considerat întemeietorul școlii de Termotehnică în Timișoara.

*

Mulți dintre foștii profesori dăruiți și reprezentativi ai Politehnicii ar merita respectuoase cuvinte de aducere aminte. Dar cine să le scrie, cine să le rostească? Noi am ținut să împlinim o datorie de suflet față de un asemenea Dascăl și Om.

Sabin IONEL